

В.В. Шалімов, доц., канд. екон. наук, К.М. Гончаренко, асп.
Кіровоградський національний технічний університет

Загальні принципи створення системи кредитної безпеки банківської установи

В статті розглядаються питання побудови системи кредитної безпеки банківської установи. Сформульовані основні поняття та концептуальні підходи до створення системи безпеки. Проаналізовані загрози та ризики, які існують в банківській діяльності. Виділені фактори, які впливають на величину кредитного ризику. Охарактеризована система методів управління кредитним ризиком.
банківські установи, система забезпечення безпеки, кредитний ризик

Економічне благополуччя будь-якого підприємства тримається на трьох китах - постійний розвиток, безпека і прибуток. В останній час з'явилася достатньо обширна література з питань безпеки підприємництва. Питання безпеки діяльності суб'єктів господарювання є актуальними, їм приділяють увагу багато науковців та практиків, зокрема, Ващекін Н.П., Дзлієв М.І., Зубок М.І., Зубок Р.М., Козаченко Г.В., Лекарев С.В., Ляшенко О.М, Пономарьов В.П., Предборський В.А., Пригунов П.Я., Соснин А.С., Судоплатов А.П., Урсул А.Д. та інші. Проте, системних та узагальнюючих досліджень в цій специфічній галузі пока явно недостатньо, хоча потреба в них очевидна. Перш за все, необхідно сформулювати основні поняття, визначити концептуальні підходи, розробити методи проектування раціональних структур безпеки. Складність вирішення організаційних та економічних задач забезпечення безпеки підприємництва взагалі та банківських установ, зокрема, зумовлена комплексним характером такого аспекту як виробничо-господарська та фінансова діяльність господарюючих суб'єктів.

Кредитування є найважливішим напрямком здійснюваних банком активних операцій. Загалом кредитні операції відносять до найбільш давніх та традиційних для банків. Організуючи в масштабах усієї економіки кредитний процес, банки надають власникам тимчасово вільних коштів можливість зберігання їх у досить зручній формі різноманітних депозитів, що приносять реальний дохід у вигляді процента та забезпечують належний рівень ліквідності. Водночас використання кредиту позичальниками сприяє прискоренню обороту капіталів, скороченню витрат виробництва, розширенню виробничих потужностей та зростанню прибутків. Крім того, банківський кредит є досить гнучкою формою задоволення тимчасових потреб суб'єктів ринку в коштах, надаючи можливість найбільш зручного пристосування умов видачі позики до потреб конкретного позичальника. Усе зазначене вказує на надзвичайну важливість створення певної системи безпеки кредитних операцій банків. Досвід показує, що якоїсь єдиної системи заходів безпеки кредитних операцій, яка була б притаманна всім банкам, в Україні не існує. Банки, використовуючи існуючу законодавчу і нормативну базу, розробляють свої заходи і з тією чи іншою ефективністю застосовують їх для захисту своєї кредитної діяльності.

Метою даної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів створення та функціонування механізму кредитної безпеки комерційного банку, сутності методів регулювання кредитної безпеки. Досягнення поставленої мети зумовило необхідність постановки та розв'язання наступних *задач*: дослідження сутності та передумов формування безпеки банківської установи; аналіз сутності та класифікації банківських ризиків та місця кредитного ризику в загальній системі;

розробка загальних принципів та методів створення системи кредитної безпеки комерційного банку.

Безпека будь якого суб'єкта підприємницької діяльності, в тому числі і комерційного банку - це стан захисту його життєво важливих та законних інтересів від зовнішніх та внутрішніх загроз в різних формах, які не суперечать законодавству та забезпечують його стабільний розвиток у відповідності зі статутними цілями.

Наведені визначення дозволяють розглядати *систему забезпечення безпеки суб'єкта господарювання* як комплекс ефективних заходів (управлінських рішень) по локалізації реальних та потенційних внутрішніх та зовнішніх загроз. Саме загрози об'єктам безпеки, які виходять із зовнішніх та внутрішніх джерел загроз, визначають зміст діяльності по забезпеченню внутрішньої та зовнішньої безпеки. Якщо враховувати, що зовнішні та внутрішні загрози розрізняються як реальні та потенційні, то діяльність по забезпеченню безпеки буде полягати в прогнозуванні загроз, визначенні та реалізації найбільш ефективних заходів по їх локалізації.

При цьому слід відмітити, що на рівні будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності, в тому числі і комерційного банку, в значній мірі проявляється залежність від суб'єктивних факторів, оскільки концепцію достаточності безпеки конкретного підприємства визначає його керівництво, виходячи зі своєї уяви про проблеми безпеки, наявності необхідних для її забезпечення ресурсів, стратегічних цілей діяльності.

Система безпеки виконує дві функції упереджувально-профілактичну та оперативно-інформаційну. Тому в комплексних системах захисту необхідно передбачати *дві підсистеми*: основною метою першою є створення ефективних механізмів захисту; основною метою другої підсистеми є забезпечення раціонального функціонування механізмів захисту та оптимальне управління ними.

Заходи забезпечення безпеки підприємницької діяльності можна розподілити на три групи:

- заходи профілактичного характеру;
- заходи, спрямовані безпосередньо на попередження протиправних дій конкретних суб'єктів загроз підприємницької діяльності;
- заходи по попередженню протиправних дій з боку суб'єктів загроз та локалізації негативних наслідків цих дій.

Отже, виділяються *два підходи* до захисту підприємницької діяльності: *попереджувальний та реагуючий*.

Попереджувальна діяльність полягає в розробці та здійсненні комплексу управлінських заходів, які мають загально попереджувальний характер та спрямовані на попередження та скорочення можливості виникнення збитку для безпеки структурних підрозділів підприємства, його працівників та членів їх сімей. Основними напрямками попереджувальної діяльності по забезпеченню безпеки є заходи, які проводяться в кадровій роботі, інформаційній діяльності та забезпеченні безпеки будівель, споруд, майна та приміщень.

Реагуюча діяльність полягає у здійсненні комплексу заходів, спрямованих на виявлення фактів порушення режиму безпеки та перевірку дотримання вимог режиму безпеки та сигналів у відношенні конкретних осіб, організацій, фактів та подій.

В процесі здійснення різних операцій комерційні банки піддані широкому спектру загроз та, відповідно, специфічних банківських ризиків. Що стосується банківської діяльності, то існують різні підходи до класифікації банківських ризиків. При цьому слід враховувати, що групування загроз та ризиків за яким-небудь заданим класифікаційним критерієм відбувається в залежності від мети дослідження, тобто суб'єктивно.

В більшості з джерел, які присвячені банківській діяльності, описуються наступні групи ризиків банку: кредитний, операційний, банківської ліквідності,

ринковий (процентний та валютний), втрати репутації, неплатоспроможності. Кредитні операції, які приносять при грамотному управлінні значний дохід, займають в банківській діяльності особливе місце. Тому основним банківським ризиком, управління яким багато в чому визначає ефективність діяльності банку є кредитний ризик. Створення ж системи заходів безпеки кредитних операцій банків є найважливішим елементом забезпечення економічної безпеки комерційного банку та ефективності його діяльності.

У 1997 р. Базельський комітет з банківського нагляду у своєму документі «Основоположні принципи ефективного банківського нагляду» назвав кредитний ризик *основним видом фінансового ризику*, з яким зустрічаються фінансові інститути в своїй діяльності.

В основному зростання зацікавленості до управління кредитним ризиком обумовлене наступними факторами:

- низькою якістю активів, несвоєчасним виявленням проблемних кредитів і недостатністю створених під них резервів;
- процесом глобалізації світового господарства і тенденціями до дерегулювання фінансових ринків;
- збільшенням обсягів позикового і, частково, банківського фінансування;
- появою ринку високодохідних облігацій із низьким кредитним рейтингом - так званих смітникових облігацій (junk bonds);
- тенденцією до зниження рентабельності банків;
- випадками значних втрат за кредитами і позиками.

Кредитний ризик визначається, в першу чергу, як ризик економічний, пов'язаний з управлінням фінансовими ресурсами. Проте, на відміну від інших видів економічного ризику він має специфічні ознаки, однією з найважливіших є те, що він пов'язаний з рухом кредиту. Взаємодія кредитного ризику з іншими видами банківських ризиків відбувається, головним чином, через структурні елементи та типи кредитного ризику, віднесені до наступних ознак: тип позичальника, характер прояву ризику, вид операції. Кредитний ризик можна класифікувати за наступними ознаками: рівень здійснення аналізу; сфера виникнення; тип позичальника; характер прояву ризику; вид операції; характер дій позичальника; ступінь ризику; ступінь управління ризиком. З точки зору створення системи безпеки банківської установи в сфері кредитної діяльності важливим є визначення специфічних факторів, які впливають на величину кредитного ризику в залежності від типу позичальника.

Таблиця 1 – Фактори, які впливають на величину банківського кредитного ризику в залежності від типу позичальника

<i>Індивідуальні ризики</i>	
<i>Фізичних осіб</i>	<i>Юридичних осіб</i>
1	2
1. Нестабільність економічної ситуації (фінансові кризи, зниження або взагалі відсутність конвертованості національної валюти, звуження платоспроможного попиту населення, інфляція та інше)	1. Нестабільність економічної ситуації (фінансові кризи, зниження або взагалі відсутність конвертованості національної валюти, зниження виробництва, несприятливі зміни на окремих ринках, інфляція та інше)
2. Зміни матеріального положення позичальника (збільшення (зменшення) зарплати, вихід на пенсію, отримання спадщини та інше)	2. Зміни фінансового стану позичальника (показники фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності, ліквідності та інше)

1	2
3. Кредитна історія позичальника (відсутня, позитивна, негативна)	3. Кредитна історія позичальника (відсутня, позитивна, негативна)
4. Зміни якості забезпечення позики (вартості, ліквідності)	4. Зміни якості забезпечення позики (вартості, ліквідності)
5. Зміни соціального положення позичальника (прийняття шлюбу, зміна складу родини та інше)	5. Якість управління підприємством – позичальником (освітній рівень, кваліфікація та досвід роботи в даній сфері керівної ланки та інше)
6. Зміни умов кредитного договору (введення або відміна мораторію на сплату процентів та основного боргу, штрафних санкцій, зміни процентних ставок, строків погашення основного боргу тощо)	6. Зміни умов кредитного договору (введення або відміна мораторію на сплату процентів та основного боргу, штрафних санкцій, зміни процентних ставок, строків погашення основного боргу тощо)
7. Особистий фактор (недисциплінованість позичальника, надання свідомо неправдивих відомостей, перешкоджання банківському контролю, шахрайство та інше)	7. Особистий фактор (недисциплінованість позичальника, надання свідомо неправдивої інформації, перешкоджання банківському контролю, шахрайство тощо)

Особливою групою чинників, що визначають рівень кредитних ризиків є внутрішньобанківські фактори. Аналітики *Федеральної Резервної Системи (СІЛА)* зосереджують увагу на цих чинниках, а особливо, їхніх аспектах щодо кредитної культури працівників: приватних інтересах працівників банку, невиконанні кредитних принципів, прагненні великих прибутків, неухважності та некомпетентності працівників, відсутності нагляду та адекватних процедур регулювання кредитних ризиків у банках.

На наш погляд, спектр внутрішньобанківських чинників кредитних ризиків, окрім кредитної культури працівників, включає також стратегічні, управлінські, організаційні та інформаційні фактори. Основними при регулюванні кредитних ризиків є стратегічні чинники. Без вираженої стратегії, чітко сформованої кредитної політики, встановлення прийняттого рівня кредитних ризиків, уважного кредитування нових клієнтів, наявності механізмів реструктуризації проблемних кредитів рівень прибутковості кредитних операцій банків буде низьким. Організаційні чинники відображають рівень управління банком, ефективність організації кредитного процесу та управління ризиками, наявність структурних підрозділів та процедур регулювання кредитних ризиків, розподіл функціональних обов'язків і відповідальності між працівниками. Фактори цієї групи визначають якість регулювання кредитними ризиками в банку. Врахування при оцінюванні кредитних ризиків умов роботи спеціалістів, психологічного клімату в колективі, приватних інтересів, дотримання кредитними працівниками інструкцій, положень, нормативних документів, принципів кредитування, наявність належних механізмів контролю за документальним оформленням та використанням кредитів, кваліфікаційного рівня, компетенції та досвіду роботи працівників дає можливість визначити вплив управлінських чинників на рівень кредитних ризиків у банку.

Аналіз діяльності вітчизняних банківських установ доводить, що менеджери акцентують увагу лише на десяти ключових чинниках кредитних ризиків при видачі кредитів контрагентам, які є чинниками, притаманними позичальникам: платоспроможності контрагента, намірі оплачувати кредит, забезпеченні кредиту, рівні

обслуговування контрагентом попередніх кредитів, цілі кредиту, виді діяльності контрагента, активах та можливостях контрагента, рівні існуючих боргів позичальника тощо.

Часто ефективність кредитних угод залежить як від факторів зовнішнього середовища, так і від сукупності методів управління кредитним ризиком. Оскільки впливу зовнішніх факторів уникнути практично неможливо, первісною задачею банків повинна стати розробка системи методів управління, адекватної потенційному кредитному ризику, з врахуванням внутрішніх можливостей. Отже, рівень кредитної безпеки комерційного банку прямо залежить від методів управління банківським кредитним ризиком.

Під методом управління банківським кредитним ризиком зазвичай розуміють сукупність прийомів та способів впливу на об'єкт, який знаходиться під управлінням (кредитний ризик) для досягнення поставлених банком цілей. У результаті суттєвого зростання масштабності кредитних ризиків виникла необхідність вдосконалення існуючих і запровадження нових методик оцінки ризиків та управління ними. Ці методики і моделі становлять «ядро» сучасної системи ризик-менеджменту, яка, в свою чергу, забезпечує успішне функціонування будь-якого фінансового інституту.

Управління кредитним ризиком - важлива складова стратегії і тактики розвитку кожної фінансово-кредитної установи. Для українських банків ця діяльність набуває особливого значення, оскільки їх кредитні портфелі часто характеризуються високим рівнем простроченої та безнадійної заборгованості. Причиною цього є певна нестабільність в економічному житті країни, що не може не впливати на функціонування та прибутковість підприємств.

Аналіз вітчизняної та зарубіжної літератури показує, що методи та інструменти управління кредитними ризиками пройшли довготривалий процес розвитку. Першочергово оцінка кредитного ризику зводилась до визначення тільки номінальної вартості кредиту. В подальшому були розроблені способи визначення вартості кредитного продукту з урахуванням ризику, широкого розповсюдження набули системи рейтингової оцінки кредитоспроможності позичальників. Треба зазначити також, що не існує чіткої класифікації механізмів управління ризиками, а також єдиного погляду щодо їх ефективності. Можна виділити три основні цілі управління банківським кредитним ризиком:

1. Попередження ризику. Дана мета досягається шляхом ліквідації передумов виникнення кредитного ризику в майбутньому.

2. Підтримка ризику на певному рівні. Ця мета передбачає дотримання банком вимог до рівня ризику, які встановлюються центральним банком, а також визначаються самим банком у відповідності із власною ризиковою стратегією.

3. Мінімізація ризику при певних заданих умовах, яка охоплює комплекс заходів прямого впливу на кредитний ризик.

Загальними методами управління кредитними ризиками більшість вчених вважає наступні.

Уникнення ризику - ухилення від діяльності, що породжує ризик. Цілком уникнути ризику практично неможливо і недоцільно. Адже надмірна обережність та уникнення кредитних операцій, в свою чергу, веде до появи ризику невикористаних можливостей.

Поглинання кредитного ризику - взяття ризику банком у повному обсязі. Якщо втрати від надання такого роду кредиту (кредитів) можуть бути покриті банком за рахунок власного капіталу, то цей ризик можна виправдати. Проте може виникнути ситуація, коли поглинання кредитного ризику не буде виправданим, тоді виникає проблема банкрутства банківської установи.

Перекладання ризиків, або страхування кредитних ризиків, - це спосіб змен-

шення розміру втрат, які можуть виникнути у процесі кредитування. Страхування кредитних ризиків можна розглядати принаймні у двох площинах: страхування від власне ризику неповернення кредиту, або страхування відповідальності перед банком за непогашення кредиту і несплату відсотків за користування ним (не набуло широкого застосування у вітчизняній практиці), і страхування застави, якщо застава має насамперед речовий характер (досить активно використовується комерційними банками, особливо при здійсненні лізингових операцій та наданні іпотечних кредитів).

Розкладання ризиків - передача банком частини ризику іншій фінансово-кредитній установі. Фактично йдеться про консорціумні кредити, тобто кредити, які надаються одному клієнту кількома банками, що утворюють певне банківське об'єднання. Прикладом розкладання кредитного ризику може бути й посередництво у кредиті: ініціатором кредитування в цьому разі можуть бути органи державної влади, міжнародні фінансово-кредитні установи, які мають на меті запровадження певних кредитних програм і потребують для цього допомоги банків.

Характеризуючи методи управління банківським кредитним ризиком, необхідно розкрити їх спрямованість, зміст та організаційну форму. Спрямованість методів управління орієнтована на об'єкт правління – кредитний ризик у всіх його проявах. Специфіка прийомів та способів впливу на об'єкт управління складає зміст методів управління кредитним ризиком. Організаційна форма визначає характер впливу на ризикову операцію. Це може бути прямий (безпосереднє) та непрямий (створення відповідних умов) вплив. Нижче наведена загальна характеристика методів управління банківським кредитним ризиком та регулювання кредитної безпеки комерційного банку (табл. 2).

Таблиця 2 - Система методів управління банківським кредитним ризиком

<i>Методи</i>	<i>Зміст</i>
Попередження ризику	Відбір та оцінка кредитних спеціалістів Оптимізація кредитного процесу Розвиток персоналу Вивчення потенційного клієнту Постійний моніторинг клієнта
Оцінка, вимір та прогнозування ризику	Оцінка кредитоспроможності позичальника Оцінка якості кредитного портфелю банку Вимір кредитного ризику Прогнозування кредитного ризику
Запобігання ризику	Відмова від кредитування ненадійного клієнта
Зниження (мінімізація) ризику	Раціоналізація кредитів Диверсифікація кредитів Резервування коштів Структурування кредитів
Страхування ризику	Перерозподіл обов'язків відшкодування кредитних втрат на страхову організацію Хеджування на строковому ринку за допомогою похідних фінансових інструментів
Утримання ризику	Створення структурних підрозділів по роботі з проблемними кредитами Призупинення кредитної діяльності у високо ризикованих галузях Пошуки нових секторів кредитного ринку та розробка нових кредитних продуктів

Таким чином, проблема управління банківським кредитним ризиком набуває дещо іншого змісту, оскільки сукупність методів управління в ній розглядається в якості системи заходів прямого та непрямого впливу на об'єкт, що управляється – кредитний ризик. Багато фахівців в сфері банківської діяльності відмічають недостатнє застосування в практиці вітчизняних банків окремих методів управління (попередження, страхування, утримання ризику), які відносяться до методів непрямого впливу. Безсумнівно, що при виникненні серйозних проблем з поверненням кредитів переважне значення набувають методи прямого впливу. Але застосування непрямих методів, основу яких складають методи попередження ризику, в значній мірі дозволяє ліквідувати передумови виникнення в банку подібних ситуацій кредитного ризику.

Треба сказати, що підхід з використанням вищеперелічених методів управління кредитним ризиком є класичним і дещо спрощеним. Огляд найновіших публікацій показує, що в останні роки розвиток кредитного ризик-менеджменту обумовлений застосуванням сучасних математичних методів, таких як аналіз виживання, імовірнісне і статистичне моделювання, математичне програмування, теорія ігор, нейронні мережі та ін. Проте незважаючи на досить високий рівень точності та ефективності сучасних моделей, повномасштабне застосування їх більшістю вітчизняних банків є певною мірою проблематичним, оскільки будучи розробленими на основі найновіших досягнень науки та техніки, вони вимагають відповідного рівня знань банківських фахівців та прогресивного програмного забезпечення. Також треба зазначити, що перелічені методи придатні здебільшого для аналізу та управління великими кредитними портфелями, де великий обсяг вибірки дозволяє робити точні розрахунки та прогнози, тоді як у багатьох вітчизняних банках, окрім великих кредитних портфелів, є ще й малі, терміни кредитних історій позичальників здебільшого незначні, а чимало позичальників мають низький кредитний рейтинг через відносно велику ймовірність банкрутства. З огляду на це для українських банків особливо актуальним є питання розробки моделей управління кредитним ризиком, що враховували б і міжнародний досвід, і національні особливості кредитної діяльності.

Крім того, необхідно удосконалити існуючі методики оцінки кредитного ризику на рівні позичальника. В основу більшості опублікованих методик покладено аналіз фінансового стану позичальника за бухгалтерським балансом. Подібний підхід є дещо спрощеним. В цілому оцінюючи методики оцінки фінансового стану позичальника – юридичної особи, які використовуються в різних банківських установах, можна стверджувати, що вона в основній своїй масі базується на суб'єктивних оцінках. Показники фінансового стану, які використані в ній (ліквідності, фінансової стійкості, оборотності та рентабельності) – прості. Для визначення якості отриманих значень по даним показникам використовуються загальноприйняті рекомендовані (нормативні) значення, тобто власні судження в даному випадку банк не використовує.

Для всебічної оцінки кредитоспроможності позичальника і прийняття обґрунтованого рішення, крім аналізу фінансових показників, необхідно також проводити аналіз грошових потоків і використовувати методи, що ґрунтуються на різноманітних статистичних моделях. Однак ці моделі показують правдиві результати лише в тих конкретних умовах, для яких вони розроблені. Використання таких моделей в Україні було б можливим за умови стабільної діяльності вітчизняних підприємств та повної відповідності бухгалтерського обліку, фінансової звітності і показників міжнародній практиці. У зв'язку з наявними відмінностями показники вітчизняних підприємств, введені в модель, повинні мати інші критеріальні значення. Адже величина цих коефіцієнтів істотно впливає на результати розрахунків і правильність висновків про фінансовий стан підприємства. Для умов перехідної економіки України необхідно розробляти адекватні моделі, які б враховували перелічені вище фактори,

галузеві особливості позичальників і строки кредитування.

Підводячи висновки, слід підкреслити, що забезпечення безпеки кредитної діяльності банків є досить складним і трудомістким процесом, необхідної ефективності він може досягти тільки завдяки активним сумісним діям усіх підрозділів банку, які у той чи інший спосіб залучені до кредитних операцій. До того ж заходи безпеки повинні проводитись цілеспрямовано і наполегливо, з необхідним ступенем активності протягом всієї кредитної операції, а не тільки на якомусь одному її етапі.

Список літератури

1. Безопасность предпринимательской деятельности: Учеб пособие / Н.П. Ващекин, М.И. Дзлийев, А.Д. Урсул; Моск. гос. ун-т коммерции, НИИ устойчивого развития и безопасности. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2002. – 334 с.
2. Зубок М.І. Безпека банківської діяльності: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002. – 190 с.
3. Зубок М.І., Зубок Р.М. Безпека підприємницької діяльності: Нормативно-правові документи комерційного підприємства, банку. – К.: Істина, 2004. – 144 с.
4. Козаченко Г.В., Пономарьов В.П., Ляшенко О.М. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: Монографія. – К.: Лібра, 2003. – 280 с.
5. Кредитний ризик комерційного банку: Навч. посіб. / В.В. Вітлінський, О.В. Пернарівський, Я.С. Наконечний, Г.І. Великоіваненко / За ред. В.В. Віленського. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2000. – 251с.
6. Правові основи захисту банківської системи від злочинних посягань: Курс лекцій / В.А. Предборський (наук. керівник авт. колективу), Тараненко Ю.О., Остапишин Т.П., Попович В.М., та інш. – К.: Національна академія внутрішніх справ України. – 138 с.
7. Соснин А.С., Прыгунов П.Я. Менеджмент безопасности предпринимательской деятельности: Учеб пособие. – К.: Изд-во Европ. Ун-та, 2002. – 357 с.
8. Судоплатов А.П., Лекарев С.В. Безопасность предпринимательской деятельности: практическое пособие – М.: ОЛМА-ПРЕСС, 2001. – 382 с.
9. Экономика и организация безопасности хозяйствующих субъектов, 2-е изд. – СПб.: Питер, 2004. – 288 с.

В статье рассматриваются вопросы построения системы кредитной безопасности банковской организации. Сформулированы основные понятия и концептуальные подходы к построению системы безопасности. Проанализированы угрозы и риски, существующие в банковской деятельности. Выделены факторы, которые влияют на величину кредитного риска. Охарактеризованы системы методов управления кредитным риском.

The questions of establishment the system insuring the security of bank organization are discussed in the article. The basic concepts and conceptional approaches to the creation of security system have been proposed. The threats and risks which exist in bank activity were analyzed. The main factors which have influence on the credit risk rate were investigated. The methods of credit risk's management were described.